

ОЮЛ «ГРАЖДАНСКИЙ
АЛЪЯНС КАЗАХСТАНА»

МИНИСТЕРСТВО ИНФОРМАЦИИ И ОБЩЕСТВЕННОГО
РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

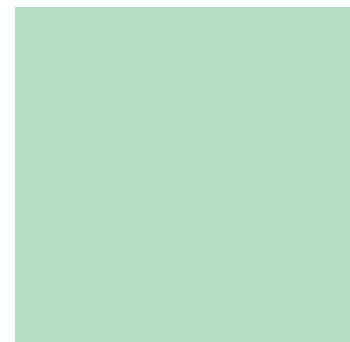

НАО «ЦЕНТР ПОДДЕРЖКИ
ГРАЖДАНСКИХ ИНИЦИАТИВ»

Қазақстан Қоғамдық кеңестерінің мүшелеріне арналған сауалнамасы бойынша Аналитикалық есеп

Аналитический отчет по опросу членов Общественных Советов Казахстана

Абдыхалықов Қайыржан Саясатович

Жоба Сипаттамасы

Бұл сауалнаманы «Қазақстанның Азаматтық Альянсы» ЗТҰ «Қоғамдық кеңестер институтын дамыту» мемлекеттік грантын іске асыру аясында жүргізілді.

Мемлекеттік гранттың беру Қазақстан Республикасы Ақпарат және әлеуметтік даму министрлігінің қолдауымен «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ конкурсы арқылы жүзеге асырылды.

Описание проекта

Данный опрос проводился ОЮЛ «Гражданский Альянс Казахстана», в рамках реализации государственного гранта «Развитие института общественных советов».

Предоставление государственного гранта осуществляется путем проведения конкурса НАО «Центр поддержки гражданский инициатив» при поддержке Министерства информации и общественного развития Республики Казахстан.

ҚК мүшелеріне арналған сауалнаманы және оқу қажеттіліктерін Анализді (талдауды) келесі сарапшылар әзірледі:

Абдыхалықов Қайыржан Саясатұлы – Алматы қаласының Азаматтық альянс төрағасы, PhD, Қазақстан-Британ техникалық университетінің профессоры

Ушакова Светлана Борисовна - Ұлттық және халықаралық даму бастамалары институтының (INMIR ҚК) басшысы

Опросник для членов ОС и Анализ потребностей в обучении был разработан следующими экспертами: Абдыхалыков Каиржан Саясатович – председатель Гражданского Альянса Алматы, PhD, профессор АО «КБТУ»

Ушакова Светлана Борисовна – руководитель Института Национальных и Международных Инициатив Развития» (ОФ «ИНМИР»)

Жобаның мақсаты: Қоғамдық кеңестер (бұдан әрі – ҚК) мүшелерінің әлеуеті мен тиімділігін арттыру арқылы азаматтардың мемлекеттік саясатты іске асыруға қатысу деңгейін арттыруға жәрдемдесу.

Сауалнама нәтижелері ҚК тиімділігін арттыру және ҚК мүшелерінің әлеуетін ұлғайту бойынша іс-шаралар жоспарын қалыптастыру үшін қажет.

Сауалнама нәтижесінде 1491 анкета алынды.

Цель проекта: содействовать повышению уровня участия граждан в реализации государственной политики путем повышения потенциала и эффективности деятельности членов общественных советов (далее - ОС).

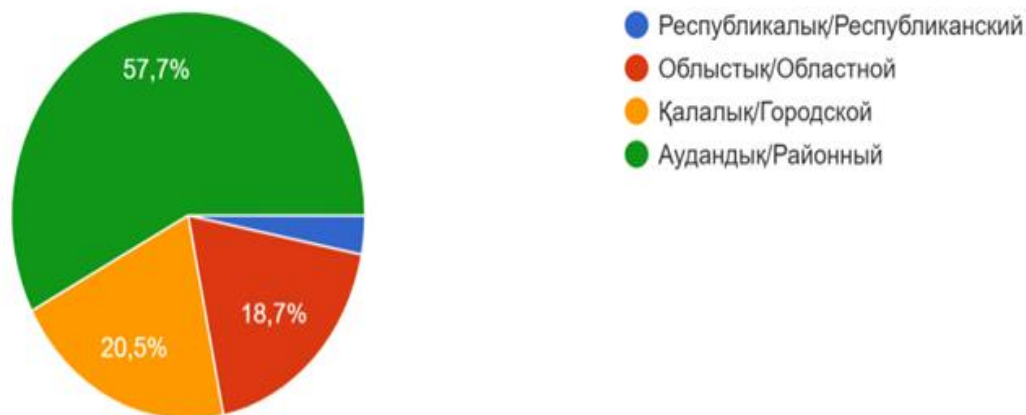
Результаты опроса необходимы для формирования Плана мероприятий по повышению эффективности деятельности ОС и повышению потенциала членов ОС.

В результате опроса было получено 1 491 анкета.

ҚК деңгейін көрсетіңіз/ Укажите уровень ОС

1 491 ответ

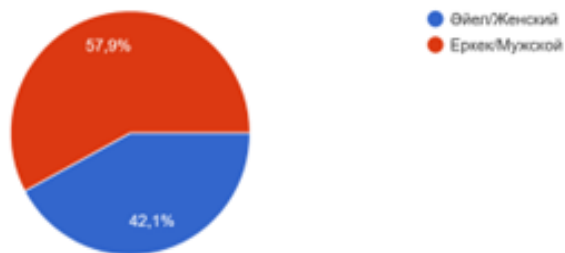

Как видно из диаграммы 57.7% ответов это районный уровень. Отчеты членов республиканских советов составили 3,1%. Городской уровень – 20,5% и областной 18,7%.

Диаграммада көрсеткендей, жауаптардың 57,7%-ы аудан деңгейінде болды. Республикалық кеңестер мүшелерінің есептері 3,1 %-ды құрады. Ал қалалық деңгейі 20,5% және облыстық 18,7%-н құрады.

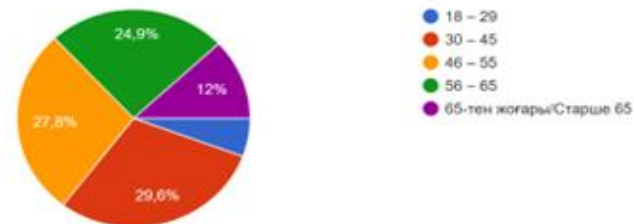

Сіздің жынысыңыз/Ваш пол
1 491 ответ

Жауаптардың 57,9%-ы ер адамдардан болды
Жауап бергендердің 42,1%-ын әйелдер құрады.
Жауаптардың көпшілігі (47,4%) 30 бен 55 жас аралығындағы респонденттерді қамтиды.
Респонденттердің аға буынының үлесі (65+) - 12% құрайды.
18 бен 29 жас аралығындағы респонденттердің жауаптары азшылықты құрайды.

Жасыңыз мөлшері/Ваш возраст
1 491 ответ

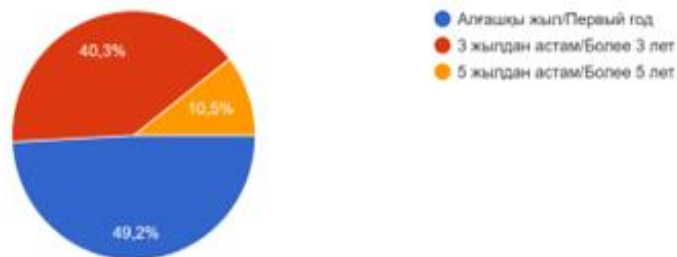

57,9% ответов пришлось на мужчин.
42,1% ответов пришлось на женщин.
Большинство ответов (47,4%) включают респонденты от 30 до 55 лет
Доля старшего поколения (65+) респондентов включает 12%.
Меньшинство составляют ответы респондентов в возрастной категории от 18 до 29 лет

Қоғамдық кеңестегі өзіңіздің тәжірибеңізді көрсетіңіз/Ваш опыт работы в ОС

1 491 ответ

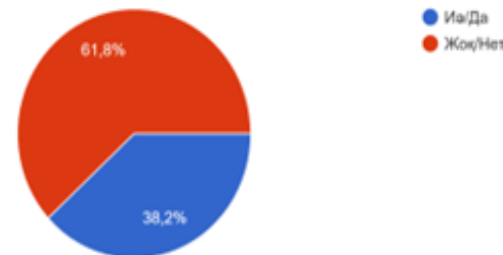

Алынған жауаптар бойынша респонденттердің 49,2%-ы жаңадан сайланғандар және ҚК мүшелігіне бірінші жыл, 40,3%-ы – 3 жылдан астам, 10,5%-ы – 5 жылдан астам мерзімде жұмыс істейтін мүшелер.

38,2%-ы ешқандай оқудан өтпеген. Бұл ҚК 2023 жылғы құрамының тәжірибесі аз екенін және арнайы дайындықты қажет ететінін көрсетеді.

ҚК жұмысты бастамас бұрын қандай да бір оқытудан өттіңіз бе?/ Проходили ли Вы какое-то обучение перед началом работы в ОС?

1 491 ответ

Согласно полученным ответам 49,2% опрошенных являются вновь избранными и входят в состав ОС первый год, 40,3% - более 3 лет, 10,5% - более 5 лет.

38,2% - не проходили никакого обучения. Это говорит о том, что состав ОС - 2023 года является с малым опытом работы и требует специализированного обучения.

Сауалнама анкетасы әр түрлі блоктарын қамтитын 10 бөлімнің негізінде әзірленді (барлығы 36 сұрақ):

I. Респондент мәліметі

II. Қоғамдық бақылау нысандарының қолданбалы айналымы

III. Қоғамдық кеңес мүшелері мен қк сарапшылары қалай өзара әрекеттесуі керек

IV. Қоғамдық қызметке арналған қиындықтар мен ұсыныстар

V. Халқымен байланыс арналардың тиімділігі

VI. ҚК мүшелерінің өкілетті мемлекеттік органдармен өзара қызмет деңгейі

VII. ҚК мүшелерінің қоғамдық жұмысқа практикалық дайындалу деңгейі (бұрынғы жұмыс тәжірибесі)

VIII. ҚК мүшесінің қызметін ынталандыру қажеттілігі

IX. ҚК мүшелерінің әр біріне көшбасшылық және команданы құрастыру қасиеттерін дамыту керектігін түсіну

X. Қоғамдық кеңестердің негізгі мәселелері

Анкета Опроса разработана исходя из 10 разделов, которые включают в себя блоки вопросов (включает 36 вопросов):

- I. Данные респондента
- II. Практическое применение различных форм общественного контроля
- III. Как должны взаимодействовать члены общественных советов и эксперты ОС
- IV. Проблемы и предложения по общественной деятельности
- V. Каналы коммуникаций с населением, насколько они эффективны
- VI. Уровень взаимодействия членов ОС с уполномоченными госорганами
- VII. Уровень практической подготовки члена ОС к занятию общественной работой (предыдущий опыт)
- VIII. Необходимость стимулирования деятельности члена ОС
- IX. Понимание необходимости развития лидерских и командообразующих качеств у каждого из членов ОС
- X. Основные проблемы общественных советов

Қорытынды

1. Сауалнама респонденттердің қоғамдық бақылау нысандарынан хабардар екенін көрсетті, бірақ олардың қоғамдық бақылаудың барлық нысандарын қолдану жиілігі мен сапасына күмән келтіреді.
2. ҚК жұмысына сарапшыларды тарту бойынша ҚК мүшелерінің құзыреттілік деңгейінің төмендігі.
3. Сауалнама ҚК мүшелерінің басым көпшілігінің мемлекеттік органдарға қатысты құқықтары мен міндеттері туралы жеткілікті білмейтінін, ҚК ұсыныстарын дұрыс насихаттауды білмейтінін, ҚК шешімдерін мемлекеттік органдардың алдында дұрыс қорғауды білмейтінін көрсетті.
4. Сауалнама шешуді қажет ететін әлеуметтік маңызы бар проблемалардың басымдықтарын анықтау мәселелерінде қажеттіліктерді бағалауды білу және қолданудың жеткіліксіздігін көрсетті.
5. Қоғамдық кеңес мүшелерінің өз міндеттері туралы, ақпараттың қалай және қандай арналар арқылы берілуі керектігі туралы хабардар болмауы, атап айтқанда, олардың жұмысы туралы халықты ақпараттандыру бойынша практикалық білімнің жеткіліксіздігі.

Қорытынды

6. ҚК мүшелерінің арасында ҚК және оның комиссияларының отырыстары шеңберінде ресми қарым-қатынас бар, ҚК мүшелерінің арасында бейресми тұрақты байланыс жоқ. Осыны ескере отырып, ҚК сапасы мен тиімділігі төмендейді. Респонденттер мұндай қарым-қатынастың қажеттілігін біледі, олар өз жауаптарында оны көрсетті.
7. Респонденттер ҚК сайлау тәртібінің ашық еместігіне, ҚК мемлекеттік органдарға қатыстылығының және онда қоғамның әртүрлі топтарынан пропорционалды емес өкілдіктің болуына байланысты алаңдаушылықты білдірді.
8. Әртүрлі сұрақтарға жауап беру кезінде ҚК мүшелерін ҚК жұмыс істеуін қаржыландыру және материалдық қамтамасыз ету мәселелері үнемі толғандырады. Бұл ҚК мүшелерінің өз рөлі мен қоғамдық жұмыстың мәнін әлі де түсінбеуін көрсетеді. Сондай-ақ олар өз жұмысына (мәселелерді шешуге, шығындарды өтеуге) ресурстарды қалай тарту керек екендігін білмейді.

Выводы

1. Опрос показал, что респонденты знают о формах общественного контроля, но вызывает сомнение частота и качества применения всех форм общественного контроля
2. Низкий уровень компетенций у членов ОС по привлечению экспертов в работе ОС.
3. Опрос показал, что подавляющее большинство членов ОС не знают в достаточной мере своих прав и обязанностей в отношении государственных органов, не умеют в должной мере продвигать рекомендации ОС, не знают как правильно отстаивать решения ОС перед госорганами.
4. Опрос показал, отсутствие знаний и применения оценки потребностей в вопросах приоритезации социально-значимых проблем, требующих решения.
5. Отсутствие осведомленности у членов ОС о своих обязанностях, и о том как и через какие каналы нужно передавать информацию, в особенности наблюдается отсутствие практических знаний информирования населения о своей работе.

Выводы

6. Среди членов ОС наблюдается формальная коммуникация в рамках заседаний ОС и его комиссий, отсутствует неформальная постоянная коммуникация между членами ОС. Ввиду этого снижается качество и эффективность работы ОС. Респонденты осознают необходимость подобной коммуникации, о чем указывают в своих ответах.

7. Респонденты выразили озабоченность по процедуре избрания ОС, ввиду наличия непрозрачности, аффилированности с госорганами и не пропорциональной представленности от разных сегментов общества.

8. При ответах на разные вопросы, постоянно встречается озабоченность членов ОС вопросами финансирования и материального обеспечения функционирования ОС. Что свидетельствует о непонимании членами ОС своей роли и сути общественной работы. А также они не знают и не умеют привлекать ресурсы для своей работы (для решения задач, для возмещения расходов).

Ұсыныстар

1. Оқытуға қоғамдық бақылау нысандарының іс-тәжірибелік қолдануды, сондай-ақ тиісті ме органның (және/немесе қоғамдық бақылау объектісінің) шешімдер қабылдау процесінде қоғамдық бақылау нәтижелерін пайдалануды қамту.
2. Мемлекеттік органдарға ҚК ұсыныстарының тиімділігін арттыруға мүмкіндік беретін ҚК-да жұмыс істеу үшін сарапшыларды тартудың нысандары мен әдістерін оқытуға енгізу.
3. Оқытуға мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл модулін (GR) енгізу, атап айтқанда а) Қазақстан Республикасының заңнамасын білу (ҚК бойынша Заң ғана емес), ә) өзара әрекеттесу/қарым-қатынас құралдары, б) маңызды ортамен әрекеттесу
4. Оқытуға қажеттіліктерді бағалау/олардың басымдықтары бойынша білім модулін енгізу
5. Оқытуға халықпен қарым-қатынастың әртүрлі түрлерін қолдану тәжірибесін енгізу.
6. Оқытуға тұлғааралық қарым-қатынас (коммуникация), эмоционалдық интеллект, стресс және дау-жанжалдрды басқару элементтерін қосу.
7. Оқытуға қоғамдық қатысуының халықаралық және ұлттық стандарттары бойынша теория мен іс-тәжірибе негізінде енгізу.
8. Оқытуға «Қоғамдық кеңес мүшесінің портреті» атты модулін енгізу, яғни ҚК мүшелеріне қоғамдық жұмыстың рөлі мен мәнін түсіну, құқықтар мен міндеттерді білу, өз ісі үшін ресурстарды тарта білу біліктер мен дағдыдларын қалыптастыру үшін.

Рекомендации

1. Включить в обучение практическое применение форм общественного контроля, а также использование результатов общественного контроля в процессе принятия решений соответствующим госорганом (и/или объектом общественного контроля)
2. Включить в обучение формы и методы по привлечению экспертов к работе в ОС, которые позволят повысить эффективность рекомендаций ОС госорганам
3. Включить в обучение модуль взаимодействия с госорганами (GR), а именно а) знания о законодательства РК (не только ЗРК об ОС, но и др.), б) практические инструменты взаимодействия и коммуникации, в) взаимодействие со значимым окружением
4. Включить в обучение модуль знаний по оценке потребностей и их приоритезация.
5. Включить в обучение практику различных видов коммуникации с населением.
6. Включить в обучение элементы межличностной коммуникации, эмоциональный интеллект, управление стрессом и конфликтами.
7. Включить в обучение теорию и практику по международным и национальным нормам общественного участия.
8. Включить в обучение модуль “Портрет члена ОС”, для понимания членами ОС своей роли и сути общественной работы, знание прав и обязанностей, и умение привлекать ресурсы для своей работы.

**Назарларыңызға рахмет!
Спасибо за внимание!**

**Сұрақтар / ой-пікірлер
Вопросы / комментарии**